

1879. évi L. törvénycikk

a magyar állampolgárság megszerzéséről és elvesztéséről¹

1. § A magyar korona összes országaiban az állampolgárság egy és ugyanaz.

2. § *Az állampolgárság megszerzéséről.*

A magyar állampolgárság csak a következő módon szereztetik meg:

1. leszármazás,
2. törvényesítés,
3. házasság,
4. honosítás által.

3. § *Leszármazás.*

Leszármazás által megszerzik a magyar állampolgárságot a magyar állampolgár törvényes gyermekei és magyar állampolgárnő törvénytelen gyermekei mindkét esetben akkor is, ha a születés helye a külföldön van.

4. § *Törvényesítés.*

Törvényesítés által az állampolgárságot megszerzik a magyar állampolgárnak külföldi nőtől született törvénytelen gyermekei.

5. § *Házasság.*

Házasság által megszerzi a magyar állampolgárságot azon külföldi nő, a ki magyar állampolgárhoz megy férjhez.

6. § *Honosítás.*

Honosítás által megszerzi a magyar állampolgárságot azon külföldi, a ki a 11. §-ban megnevezett hatóságok egyikétől honosítási okiratot, vagy a 17. § értelmében Ő Felségétől honosítási oklevelet nyer s a magyar állampolgári esküt vagy fogadalmat leteszi.

7. § A honosított férfi által szerzett magyar állampolgárság kiterjed nejeére és atyai hatalom alatt levő kiskorú gyermekeire.

8. § A magyar állampolgárságnak honosítás által megszerzéséről honosítási okiratot csak oly külföldi nyerhet a ki:

1. rendelkezési képességgel bír, vagy ha ennek hiányát törvényes képviselőjének beleegyezése pótolja;
2. valamely belföldi község kötelékébe fel van véve, illetőleg felvétele a község által kilátásba helyeztetik;
3. a belföldön öt év óta megszakítás nélkül lakik;
4. kifogástalan magaviseletű;
5. bir annyi vagyonnal, vagy olyan keresetforrással, a melyből lakása helyének körülményeihez képest magát és családját eltarthatja;
6. az adózók lajstromába öt év óta be van vezetve.

Oly külföldi honosításánál, kit magyar állampolgár törvényeink szerint örökbe fogadott, ezen § 3., 5. és 6. pontjainak feltételei elengedhetők, ha az örökbefogadó az 5. és 6. pontban foglalt feltételeknek megfelelt.

9. § A magyar állampolgárság megszerzése végett a kellőleg felszerelt folyamodvány azon törvényhatóság első tisztviselőjéhez (alispán, polgármester), illetőleg a határvidéken azon járási hivatal vagy városi tanácshoz nyújtandó be, a melynek területén illetőleg kerületében folyamodó lakik.

¹ Szenteseítve: 1879. XII. 20. Kihirdetve: az országgyűlés mindkét házában 1879. XII. 24.

10. § A 9. §-ban megjelelt hatóság a folyamodványt és mellékleteit megvizsgálja, esetleg folyamodót a hiányzó szükséges okiratok pótlására utasítja s azon esetben, ha az okiratok alakja vagy tartalma ellen aggály merül fel, az illető hatóságoktól felvilágosítást kér s az iratokat indokolt véleménye kíséretében a belügyministerhez illetőleg a horvát-szlavon-dalmát bánhoz, vagy a határvidéki országos hatóságához felterjeszti.

11. § A 8., 9. és 10. § értelmében eszközendő honosítás tárgyában azokra nézve, a kik Magyarország és Fiume területén laknak: a belügyminister, - azokra nézve, a kik Horvát-Szlavonországok területén laknak, a horvát-szlavon-dalmát bán illetőleg a határvidéki országos hatóság határoz s azon esetben, ha a kérelemnek helyt ad, az illető részére honosítási okiratot állít ki, minden egyes eset azonban a kellő nyilvántartás végett a miniszterelnök tudomására hozandó.

12. § A honosítási okiratban világosan kiteendő, hogy a honosított a magyar állampolgárok közé felvétetik s a 7. § esetében nevének és azon gyermekeinek nevei is felemlítendőek, a kikre a honosítás kiterjed.

13. § A honosítási okirat a felterjesztést tevő hatóságához leküldetvén, ez a határozatról a 9. §-ban megnevezett illetékes hatóságot értesíti, mely a folyamodót az eskü (fogadalom) letétele napjának meghatározása mellett tudósítja.

Az eskü a törvényhatóság első tisztviselője a határvidéken pedig a járási főnök, illetőleg a polgármester vagy helyetteseik előtt teendő le.

14. § Az állampolgári eskü (fogadalom) szövege a következő:

„Én N. N. esküszöm az élő Istenre (fogadom) hogy Ó császári és királyi Felségéhez Magyarország Apostoli királyához és a magyar korona országai alkotmányához hű leszek s ígérem, hogy magyar állampolgári kötelességeimet hiven teljesíteni fogom.”

15. § Az eskü (fogadalom) letételéről jegyzőkönyv veendő fel, a melyet az esküt (fogadalmat) tevő aláír. Az eskü (fogadalom) letételének napja, annak aláírásával ellátva, a ki előtt az letételezett, a honosítási okira feljegyzendő s ezen okirat a honosítottnak átadandó.

A honosított ezen naptól kezdve magyar állampolgár; a törvényhozás tagja azonban, kivéve a 17. § esetét, csak a honosítás után tíz év múlva lehet.

16. § Ha az, a kinek részére a honosítási okirat kiállított, s a ki az eskü (fogadalom) letételére megidézett, az idézés kézbesítésétől számítandó egy év alatt az eskü (fogadalom) letétele végett nem jelentkezik és azt le nem teszi, a honosítási okirat hatályát veszti s azon hatóságnak, a mely azt kiállította, az idézés kézbesítéséről szóló bizonyítvánnyal együtt, felterjesztendő.

17. § A ministerium javaslatba hozhatja Ó Felségénél azon külföldiek honosítását, kik a magyar korona országai irányában rendkívüli és kitűnő érdemeket szereztek és vagy a belföldön laknak, vagy kijelentik, hogy itt letelepedni fognak, habár a 8. § 2. 3. és 6. pontjaiban felsorolt kellékekkel nem bírnak is.

Ha az ekképen honosított valamely belföldi község kötelékébe való felvételért még nem folyamodott: községi illetősége egyelőre Budapesten lesz.

A királyi oklevéllel honosítottakra is alkalmazandók a fentebbi 12., 13., 14., 15. és 16. § határozatai.

18. § A honosított külföldi a honosítás által magyar nemességet nem nyer.

19. § Mindaddig, míg idegen honosságuk be nem bizonyittatik, magyar állampolgároknak tekintendőek:

1. a kik a magyar korona országai területén születtek;
2. a kik ezen területen mint lelczerek találtattak és neveltetnek vagy felneveltettek.

20. § Az állampolgárság elvesztéséről.

Megszűnik a magyar állampolgárság:

1. elbocsátás;
2. hatósági határozat;
3. távollétel;
4. törvényesítés, és
5. házasság által.

21. § Elbocsátás.

Az elbocsátás iránt béke idejében a Magyarország és Fiume területén levő községek kötelékébe tartozókra nézve a belügyminister, a Horvát-Szlavonországok területén levő községek kötelékébe tartozókra nézve a horvát-szlavon-dalmát bán, illetőleg a határőrvidéki országos hatóság hoz végérvényes határozatot.

Ezen határozatban, ha a kérelemnek hely adatik, kimondandó, hogy az illető a magyar állam kötelékéből elbocsáttatik. Az ily határozatok pedig a szükséges nyilvántartás végett esetről-esetre a miniszterelnök tudomására hozandók.

22. § A sorhadi (hadi tengerészeti), tartalék- és póttartaléki szolgálat kötelezettségében álló egyének csak azon esetben bocsáthatók el a magyar állam kötelékéből, ha a közös hadügyminisieről, a honvédek pedig csak azon esetben, ha a honvédelmi ministertől a véderő kötelékéből elbocsátó levelet nyertek.

A fennebbi védkötelezettségben nem álló, de ez alól végleg fel nem mentett egyének, a kik 17-ik életévüket betöltötték, csak azon esetben bocsáthatók el a magyar állam kötelékéből, ha az illető törvényhatóság bizonyítványával kimutatják, miszerint elbocsáttatásukat nem azon czélből kéri, hogy a védkötelezettségtől meneküljenek.

23. § A 22. §-ban foglalt szabályok alól a viszonzóság feltétele mellett kivételnek van helye azokra nézve, a kiknek az ausztriai állampolgárság elnyerése kilátásba helyeztetett.

Ezek a magyar állam-kötelékből elbocsátandók, ha kimutatják, hogy mindazon kellékekkel birnak, a melyek a 24. § 1., 2. és 3. pontjaiban felsoroltatnak.

Ezen határozat azonban a 22. § esetében az osztrák cs. kir. ministeriummal közlendő.

24. § A magyar állam kötelékéből való elbocsátás béke idejében más okokból, mint a melyek a 22. §-ban foglalvák, nem tagadható meg annak, a ki kimutatja, hogy

1. rendelkezési képességgel bir, vagy hogy kérelméhez atyja beleegyezésével, illetőleg gyámja vagy gondnoka, gyámhatóságilag jóváhagyott beleegyezésével hozzájárul;

2. állami és községi adóval hátralékban nincs;

3. nem áll a magyar korona országai területén büntető vizsgálat alatt, vagy oly büntető birói ítélet ellene nem hozatott, mely még végrehajtva nincs.

25. § Háboru idejében a magyar állampolgárságból való elbocsátás iránt minden egyes esetben a ministerium előterjesztésére Ő Felsége határoz.

26. § Az elbocsátás kiterjed az elbocsátott férfi nejére és a mennyiben a 22-ik § értelmében kivételnek nincs helye, atyai hatalom alatt levő kiskoru gyermekeire, ha ezek az atyával, illetve férjével együtt kiköltöznek.

27. § A magyar állam kötelékéből való elbocsátás végett a kellőleg felszerelt folyamodvány azon törvényhatóság első tisztviselőjéhez (alispán, polgármester), illetőleg a határvidéken azon járási hivatalhoz vagy városi tanácshoz nyujtandó be, a melynek területén, illetőleg kerületében folyamodó községi illetőséggel bir.

Ezen hatóság a folyamodvány tekintetében a 10. §-ban meghatározott eljárást követi.

28. § Az elbocsátási okiratban világosan kiteendő, hogy az illető a magyar állam kötelékéből elbocsáttatik s a 26. § esetében az elbocsátott nejének és azon gyermekeinek nevei is felemlitendők, a kikre az elbocsátás kiterjed.

29. § Az elbocsátási okirat, kézbesítése napjától kezdve, a magyar állampolgárság elvesztését vonja maga után.

Azonban az elbocsátás érvénytelenné válik, ha az elbocsátási okirat kinyerése után a kiköltözés idejéig az elbocsátottra nézve a 24. § 2. és 3. pontjaiban körülirt akadályok valamelyike felmerül, vagy e nélkül is, ha az elbocsátott az elbocsátási okirat kézbesítése napjától számítandó egy év alatt ki nem költözött.

30. § A 11. §-ban megnevezett hatóságok az állampolgárság elvesztését az igazgatásuk alatt levő területen községi illetőséggel biró azon magyar állampolgárokra nézve kimondhatják, a kik engedélyük nélkül más állam szolgálatába állottak, ha felszólításukra a meghatározott idő alatt ezen szolgálatból ki nem lépnek.

A jelen §-ban érintett határozatok, a szükséges nyilvántartás végett, esetről-esetre a miniszterelnök tudomására hozandók.

31. § Távollétel.

Azon magyar állampolgár, ki a magyar kormány vagy az osztr.-magy. közös ministerek megbízása nélkül 10 évig megszakítás nélkül a magyar korona területének határain kívül tartózkodik, elveszti magyar állampolgárságát.

A távollét ideje azon naptól számítandó, a melyen az illető a magyar korona területének határát elhagyva távozott a nélkül, hogy magyar állampolgárságának fentartását a 9-ik §-ban megnevezett illetékes hatóságnak bejelentette volna; vagy ha utlevéllel távozott, a mely napon utlevele lejárt.

A távollét folytonossága megszakittatik az által, ha az eltávozott magyar állampolgárságának fentartását a fentebb nevezett illetékes hatóságnak bejelenti, vagy újabb utlevelet szerez, vagy valamely osztrák-magyar konzuli hivataltól tartózkodási jegyet nyer, avagy valamely osztrák-magyar konzuli község anyakönyvébe beiratik.

32. § A magyar állampolgárságnak ily módon történt elvesztése kiterjed a távollevő férfinak vele élő nejeire és vele levő atyai hatalom alatt álló kiskorú gyermekeire.

33. § Törvényesítés.

Elvesztik a magyar állampolgárságot azon gyermekek, a kik külföldi honosságu természetes atyjuk hazája törvényei értelmében törvényesítettnek, kivéven, ha ezen törvényesítés által atyjuk állampolgárságát el nem nyerték s törvényesítettésük után is a magyar korona országai területén laknak.

34. § Házasság.

Elveszti magyar állampolgárságát azon nő a ki nem magyar állampolgárhoz megy férjhez.

35. § Nem veszti el magyar állampolgárságát azon külföldi nő, a ki magyar állampolgárhoz férjhez menvén, özvegységre jutott, férjétől biróilag elválasztatott, vagy a kinek házassága feloldatott.

36. § Azon magyar állampolgár, a ki egyszersmind más állam polgára, mindaddig magyar állampolgárnak tekintendő, mig magyar állampolgárságát a jelen törvény értelmében el nem vesztette.

37. § Az állampolgárság visszanyeréséről.

Visszanyeri magyar állampolgárságát azon nő, a ki külföldihez ment férjhez, az által, ha házassága az illetékes bíróság által érvénytelennek nyilvánittatik.

38. § Visszhonosítás.

Azokra, a kik a magyar állampolgárságot elvesztették, s a magyar állampolgárok közé leendő felvételért folyamodnak, a honosításról szóló fennebbi szabályok alkalmazandók, a mennyiben a következő §-ok kivételt nem tesznek.

39. § A ki elbocsátás vagy távollétel által elveszté magyar állampolgárságát s más állampolgárságot nem szerzett, a magyar állampolgárok közé visszavehető akkor is, ha a magyar korona országai területére lakni vissza nem tért.

Ez utóbbi esetben a visszahonosított visszanyeri előbbi községi illetőségét.

40. § A ki elbocsátás vagy távollét által elvesztette magyar állampolgárságát s a magyar korona országai területére visszatérvén, valamely belföldi község kötelékébe felvétetik, illetőleg ezen felvétel részére kilátásba helyeztetik, folyamodása folytán a magyar állampolgárok közé visszaveendő.

41. § Azon nő, a ki férjének elbocsátása, távolléte vagy külföldivel kötött házassága folytán elvesztette magyar állampolgárságát, ha férjétől biróilag elválasztatik, házassága feloldatik, vagy özvegységre jut, s a magyar korona országai területén valamely község kötelékébe felvétetik vagy ezen fölvetel kilátásba helyeztetik, folyamodása folytán visszaveendő a magyar állampolgárok közé.

42. § A ki törvényes atyja elbocsátása vagy távolléte által, mint kiskoru, elvesztette magyar állampolgárságát, atyja halála után vagy miután új hazája törvényei szerint elérte nagykorúságát, s mindkét esetben a magyar korona országai területén valamely község kötelékébe fölvetetett, illetőleg ezen felvétel kilátásba helyeztetett, folyamodása folytán, melyhez ha kiskoru gyámja hozzájárulása szükséges, a magyar állampolgárok közé visszaveendő.

43. § A visszhonosítási kérvény, a 38, 39, 40, 41, 42. § eseteiben a 9. §-ban megjelölt azon hatósághoz nyújtandó be, melynek területéhez azon község tartozik, mely község kötelékébe az illető felvétetik, illetőleg ezen felvétel részére kilátásba helyeztetik.

44. § Visszhonosítotttra nézve a 15. § azon intézkedése, hogy 10 év múlva lehet csak a törvényhozás tagja, rendszerint ki nem terjed; kivéven ha a magyar állampolgárságot honosítás útján nyerte meg, (6. §) s az elnyerés idejétől még 10 év nem telt el.

45. § Zárhatározatok.

A törvényhatóságok, illetőleg a határvidéken a járási hivatalok és a városi tanácsok tartoznak a honosításokról és az elbocsátásokról külön, két-két példányban jegyzéket vezetni.

I. A honosításokról vezetendő jegyzék rovatai a következők:

1. az év első napján kezdődő folyó szám;
2. a honosítottnak, illetőleg visszhonosítottnak neve, életkora és foglalkozása;
3. a honosított előbbi hazája és illetőségi községe;
4. azon családtagok neve és életkora, a kikre a honosítás kiterjed;
5. a honosítási okirat kelte és száma;

6. jegyzet, a melyben a visszhonosítottakra nézve feljegyzendő, hogy mily módon vesztették el előbbi magyar állampolgárságukat.

II. Az elbocsátásokról vezetendő jegyzék a föntebbiekhez hasonló rovatokkal látandó el, azon különbséggel, hogy a 6. alatti jegyzetrovatban az tüntetendő ki, hogy a magyar állam kötelékéből elbocsátott mi által szerezte meg a magyar állampolgárságot.

Ezen jegyzékek egyik példánya minden év végével a 11. és 21. §-ban megnevezett illető hatósághoz terjesztendő fel.

46. § A honosításért és a kiköltözésért (kivándorlásért) járó szabályszerű illetékeken felül, a magyar állampolgárok közé való fölvetelésért, és a magyar államkötelékéből való elbocsátásért semminemű díj vagy illeték nem fizetendő.

47. § A jelen törvény alól kivételnek van helye azon államok irányában, a melyekkel e tárgyban szerződések kötöttek, a mennyiben az ilyen szerződések a jelen törvénytől eltérő rendelkezéseket tartalmaznak.

48. § A jelen törvényvel ellenkező minden törvény és rendelet hatályon kívül helyeztetik. Nem érintetik a jelen törvény által azok magyar állampolgársága, a kik ezen törvény hatálybalépéséig honosítási okiratot nyertek.

Magyar állampolgároknak tekintendők azok is, a kik a magyar korona országai területén a jelen törvény hatályba lépte napjáig legalább öt év óta megszakítás nélkül, habár több helyen laktak, s valamely belföldi községben az adózók lajstromába be vannak vezetve, hacsak a jelen törvény hatályba lépte napjától számítandó egy év alatt azon törvényhatóság, illetőleg a horvát-szlavon határvidéken azon járási hivatal vagy városi tanács előtt, melynek területén, illetőleg kerületében utolsó lakhelyük van, nem igazolják, hogy idegen állampolgárságukat fentartották.

A 31. §-ban a távollét idejéül megállapított tíz év azokra nézve, kik a jelen törvény hatályba lépte előtt távoztak el a magyar korona területéről, a jelen törvény hatályba léptének napjától számítandó.

49. § A jelen törvényben a horvát-szlavon határvidékekre és határvidéki országos hatóságokra vonatkozó különleges intézkedések ideiglenesek, melyek hatálya csak addig tart, míg a határvidék Horvát-Szlavonországgal közigazgatásilag is egyesítettetni nem fog.

50. § A jelen törvény végrehajtásával a ministerium, illetőleg a belügyminister, a horvát-szlavon-dalmátországi bán és a határvidéki országos hatóság bizatnak meg.

TARTALOMJEGYZÉK

1879. évi L. törvénycikk	1
a magyar állampolgárság megszerzéséről és elvesztéséről	1